HELSEUTVALGET ÅRSRAPPORT 2011

HELSEUTVALGET FOR BEDRE HOMOHELSE

GAY & LESBIAN HEALTH NORWAY
Besøk: Skippergata 23, 0154 Oslo
Post: Postboks 1004 Sentrum, 0104 Oslo
+47 23 35 72 00
post@helseutvalget.no
www.helseutvalget.no

msm.helseutvalget.no
ksk.helseutvalget.no

GRATIS
KUNNSKAP,
KURS OG
KONDOMER
SIDEN 1983
HU
HELSEUTVALGET
FOR BEDRE
HOMOHELSE

HELSEUTVALGET ÅRSRAPPORT 2011

HELSEUTVALGET
FOR BEDRE
HOMOHELSE

GAY & LESBIAN HEALTH NORWAY
Besøk: Skippergata 23, 0154 Oslo
Post: Postboks 1004 Sentrum, 0104 Oslo
+47 23 35 72 00
post@helseutvalget.no
www.helseutvalget.no

msm.helseutvalget.no
ksk.helseutvalget.no

STYRELEDEREN HAR ORDET

Kristen Vegge (40)
Advokatfullmektig
i Wiersholm og medlem
av Helseutvalgets
styre siden 2007

VIDLØFTIGE AMBISJONER BETALER SEG

Nok et år i homohelsens tjeneste er lagt bak oss og Helseutvalget begynner virkelig å høste fruktene av det strenge tilbakemelding- og evalueringsregimet vi har lagt på oss selv. Innhenting av anonym informasjon fra våre brukere er den kraftigste katalysatoren for å få Helseutvalgets tiltak og tilbud på høyde med våre hårete ambisjoner. I så måte er vi overbevist om at etableringen av lavterskel samtale- og testetilbud i Helseutvalgets lokaler i 2012 vil representere et vannskille i det hivforebyggende arbeidet i Norge. I den andre enden jobber vi kontinuerlig med å innhente stadig mer bevilgninger, politisk og byråkratisk støtte samt nye og spennende samarbeidspartnere. Men uten grunnbevilgning speiler dog ikke bevilgningene vårt ambisjonsnivå.

Statistikken vi samler inn forteller oss mye om hvor godt eller dårlig et tiltak fungerer, men den avslører også masse om hvem som deltar, selv om respondentene er anonyme. Det er eksempelvis verdt å nevne at prosentandelen som er fornøyd eller meget fornøyd med våre tilbud er stadig høy og økende og at den selvrapporterte rusforebyggende effekten har gått kraftig oppover. Et viktig punkt for oss er også at lesbisk praktiserende jenter rapporterer om forhøyet forståelse for viktigheten av sikrere sex. Spesielt gledelig er det også at vi beviselig treffer flere av de mest sårbare enn tidligere.

For ikke å nevne en betraktelig økning i antall deltakere, spesielt de helt unge, på våre tiltak. Vi er overbevist om at alt dette har direkte sammenheng med våre nye lokaler i Oslo sentrum, som for øvrig også gir en mye bedre landsdekkende effekt enn tidligere.

Suksess forplanter seg på mange måter. I 2011 inngikk vi samarbeid med mange spennende og dyktige instanser, deriblant byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester i Oslo kommune, LHBT-senteret og et mer direkte samarbeid med Olafiaklinikken samt et mangfold av små og store organisasjoner som driver forskjellige møteplasser for lhbt-gruppen. Samarbeidet med andre aktører er helt avgjørende for oss, nå som før.

Vi opplever også en sterk pågang av vår aller viktigste ressurs; hverdagshelter som gjennomgår skolering for å bli frivillige hos oss og for deg. Uten frivillighet stopper Helseutvalget.

Det omtalte underskuddet til Helseutvalget i 2010 og 2011 blir dessuten spist opp kjappere en antatt, mye på grunn av utrettelig og systematisk arbeid av styret, administrasjonen og ansatte. Nå er vi ikke langt fra å balansere budsjettet.

Vi er dessuten meget stolte av å endelig presentere to nye brosjyrer som tar for seg et helhetlig helseperspektiv for kvinner som har sex med kvinner og menn som har sex med menn.

Som denne årsrapporten viser går Helseutvalget inn i 2012 med mye spennende bagasje og vi gleder oss til det nye året.

Kristen Vegge
Styreleder

INNHOLD

Styrelederen har ordet 4
Ansatte, styret og kjønnsfordeling 6
Helseutvalget for bedre homohelse 6
Samarbeid 7
Året 2011 9
Skolering 9
Evaluering 10
Virksomhet 2011 13
Individuell samtale, veiledning og veivisning 13
Gruppe- og seminarvirksomhet 13
Kunnskapsformidling, tverrfaglig samarbeid og publikasjoner 15
Gay Kids 18
Hva skjer nå 20
Be Safe Be Sexy 20
Supplert uteliv 20
Undervisningspakke 20
Forskningsprosjekt 21
Ekstern undervisning og forelesninger 21
Høringsuttalelser og deltakelse i utvalg og referansegrupper 22
Miljøarbeid 22
Møter, samarbeidsaktiviteter og deltakelser på konferanser 23
Helseutvalget i media 24
Nettmøte 24

STYRENDE ORGANER I HELSEUTVALGET

Helseutvalgets styre består av syv medlemmer og tre vararepresentanter. Styret avholdt 8 møter i løpet av 2011. Årsmøtet er Helseutvalgets øverste organ.

STYREREPRESENTANTER VED UTGANGEN AV ÅRET:

Kristen Vegge .....styreleder
Thor-Albert Frøsland
Anders Telle Hole
Marte Skogtrø
Anne Charlotte Larsen
Tor Egil Ytrenes
Magnus Bettum..... ansattes representant

Henning Høyer .....vara
Anne Gotfredsen .....vara

ANSATTE I HELSEUTVALGET I 2011:

Rolf Martin Angeltvedt, *faglig/adm. leder* 100%
Bera Ulstein Moseng, *nestleder/seniorrådgiver* 100%
Therese Lerstad, *prosjektleder miljø og frivillighet* 100%
Walter Heidkampf, *prosjektleder kurs, gruppe- og seminarvirksomhet* 100%
Magnus Bettum, *kommunikasjonsrådgiver* 100%
Vegar Bjørnshagen, *prosjektmedarbeider* 30%
Patrick Tengs, *prosjektmedarbeider* 67%

SLUTTET

Patrick Tengs (sluttet den 1. juni grunnet nedskjæringer)

KJØNNSFORDELING

Kjønnsmessig fordeling blant ansatte i Helseutvalget ved utgangen av 2011

	Menn	**Kvinner**
Antall	4 (67%)	2 (33%)

Kjønnsmessig fordeling blant styrerepresentantene i Helseutvalget ved utgangen av 2011

	Menn	**Kvinner**
Antall	6 (67%)	3 (33%)

Kjønnsmessig fordeling av deltakere på Helseutvalgets tiltak ved utgangen av 2011 er; 38 prosent kvinner, 60 prosent menn og 2 prosent transpersoner. Dette er en markert fremgang av kvinner siden 2010.

Helseutvalgets målsetting er at halvparten av organisasjonens tiltak skal være rettet mot kvinner som har sex med andre kvinner. Våre tiltak er dog øremerket av bevilgende myndigheter og uten økte tildelinger til tiltak rettet mot kvinner som har sex med kvinner er det utfordrende å nå dette målet. I den anledning har Helseutvalget tilrettelagt for at publikum kan donere en valgfri sum til uspesifisert arbeid i organisasjonen, ved hjelp av en «donasjonsknapp» på helseutvalget.no.

HELSEUTVALGET FOR BEDRE HOMOHELSE

Helseutvalget for bedre homohelse er en organisasjon som skal drive helsefremmende og forebyggende arbeid mot kvinner som har sex med kvinner (ksk) og menn som har sex med menn (msm). For å kunne utvikle gode strategier er det nødvendig med forskningsbasert kunnskap om helse- og levevilkårene til våre målgrupper. Helseutvalget er et ledende kompetansesenter i homohelse og skal arbeide aktivt for å generere forskningsbasert kunnskap om sammekjønnsseksuelles livssituasjon og helse – enten på egenhånd eller i samarbeid med andre innen forebygging og forskning. Helseutvalgets tilbud er landsdekkende.

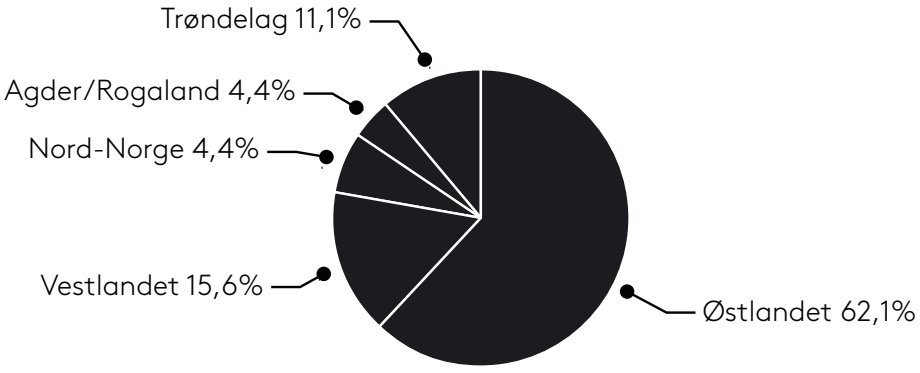

Helseutvalgets gruppe- og seminarvirksomhet i 2011. Deltakere fordelt på landsdel.

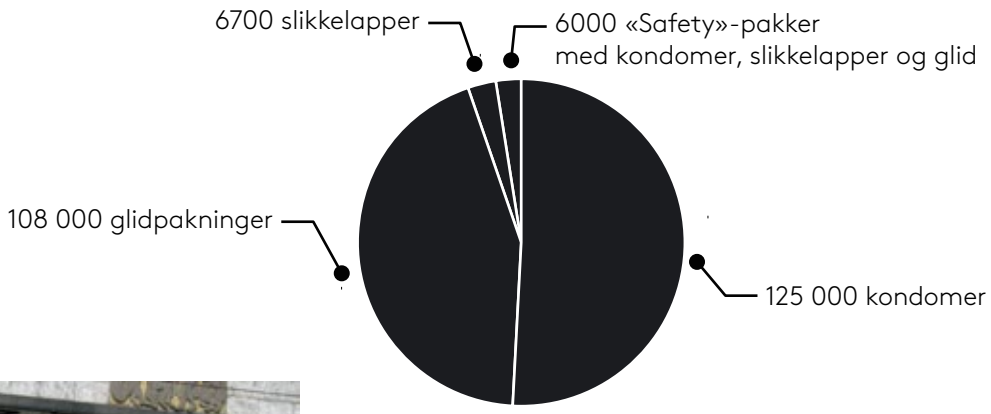

125 000 kondomer, 108 000 glidpakninger og 6700 slikkelapper ble delt ut av Helseutvalget på arenaer rundt om i Norge hvor msm og ksk møtes. I tillegg er det delt ut drøyt 6000 «Safety»-pakker med kondomer, slikkelapper og glid.

Faglig og administrativ leder, Rolf M. Angeltvedt, Skeive dager 2011

Helseutvalget (HU) har siden 1983 hatt en nøkkelrolle i det hiv-forebyggende arbeidet overfor msm. I løpet av sin 29 år lange historie har HU utviklet seg fra å være en ren hiv-forebyggende organisasjon til å være et bredt anlagt helseforebyggende tiltak som har både msm og ksk som sine målgrupper. Helseutvalget er en politisk uavhengig og livssynsnøytral organisasjon og et lavterskeltilbud for ksk/msm som har behov for samtale eller veiledning. Organisasjonen tilbyr også spesialdesignede gruppeseminarer for målgruppene. Helseutvalget er en viktig ressurs for helsetjenesten, politikkutformere, helsebyråkrater, testesteder, media og de homopolitiske interesseorganisasjonene i Norge. Organisasjonen utvikler og formidler forsknings- og erfaringsbasert kunnskap, samt avholder kurs og konferanser for det helsefaglige og politiske praksisfeltet.

Frivillige deltar på mange nivåer av Helseutvalgets virksomhet, fra styrende organer, via representasjon på festivaler til oppsøkende virksomhet på gråsonearenaer. For å sikre størst mulig bredde i det helseforebyggende arbeidet, legges det vekt på å engasjere frivillige og ansatte med ulik alder, kjønn, etnisk bakgrunn, kompetanse, erfaringsbakgrunn og hiv-status. Helseutvalget organiserte 54 skolerte frivillige i 2011. I tillegg kommer om lag 20 frivillige som ikke er ferdig skolert og per 30. januar 2012 er det 28 nye som har meldt sin interesse for å være frivillig i HU. Helseutvalget har en målsetting å ha en frivilligstab på 100 personer innen 2015.

SAMARBEID MED SAMLENDE OG FOREBYGGENDE AGENDA

Som et kompetansesenter i homohelse er Helseutvalget en bidragsyter overfor grupperinger, interesseorganisasjoner og særlig små lokallag for lhbt-gruppen som ikke har ressurser til å arbeide helse- eller hivforebyggende på egen hånd. I mange år har Helseutvalget samarbeidet meget godt med LLH- og Skeiv Ungdomslag rundt om i landet ved skeive festivaler, arrangement av grupper, kurs, workshops og seminarer. Helseutvalget kan i denne sammenheng tilby et antall spesialdesignede og evaluerte intervensjonstiltak. En stor andel av deltakerne på våre tiltak rundt om i Norge har en eller annen tilknytting til LLH. Telefonvakter fra Ungdomstelefonen har blitt invitert og skolert i VIVAT- og MI-metode og noen deltar også som frivillige i YouChatprosjektet. Vi har også bidratt på arrangementer i regi av Skeiv Verden i 2011, og andre nettverk som samler ksk og msm.

HELSEUTVALGET FOR BEDRE HOMOHELSE

NØKKELTALL 2011

281 deltakere deltok i gruppe- og seminarvirksomheten.
Dette fikk vi til ved hjelp av ***74*** frivillige

82,2 prosent svarte at de var svært eller meget godt fornøyd.
56 prosent av de mannlige og ***58,8*** prosent av de kvinnelige deltakerne svarte at de er blitt flinkere til å håndtere sikrere sex

93 prosent av deltakere kunne tenke seg å delta på liknende helseforebyggende seminar/gruppe i regi av Helseutvalget i framtiden

56 prosent rapporterer om å ha fått bedre selvbilde

3 spesialiserte chattetjenester – youchat.no, fuckchat.no og hvaskjernå.no
7,7 prosent av deltakerne hadde innvandrerbakgrunn (***1,1*** prosent ikke-vestlig)

2011

ÅRET FOREBYGGINGS-POTENSIALET I SOSIALE MEDIER BLE TEMMET

Helseutvalget har alltid hatt et mål om å møte målgruppen der hvor disse befinner seg, og på deres premisser. Organisasjonen opplever at dette i økende grad er sosiale flater på Internett. Det er også organisasjonens erfaring at målgruppene er mer mottakelig for budskap og åpen om egen situasjon når vedkommende er anonym på nettet enn, for eksempel, på utelivs- og gråsonearenaene. I tillegg blir det landsdekkende aspektet til organisasjonen bedre ivaretatt.

Diverse konseptdrevne chattetilbud er altså fortsatt en betydelig del av Helseutvalgets forebyggingsportefølje. I 2011 har volumet og kvaliteten på slike tiltak økt på bakgrunn av erfaring, tilbakemeldinger og evalueringer. Nytt av året er i så måte FuckChat (anonym chat om sex, rus og relasjoner i blogformat), SentralbordChat (anonym chat om hva som helst i HUs kontortid), multilingual BuddyChat (anonym chat for hivpositive på norsk, engelsk, fransk og portugisisk) og eget helgeseminar for skeive bloggere. I tillegg har YouChat suksessfullt konvertert til blogformat. 2011 var også året produksjon av nye nettsider ble igangsatt og kartlegging av egen kondomdistribusjonsapplikasjon til smarttelefon, lesebrett og datamaskin ble iverksatt.

Synlighet på «byen» har muligens blitt et offer for denne betydelige satsningen på nettbaserte treffplasser i 2010/2011. Publikums ønsker om høyere tilstedeværelse på utelivsarenaen ble derfor imøtekommet i 2011. En egen prosjektleder har jobbet med å etablere verktøy og rutiner for å førstehåndsdistribuere kondomer/glid/slikkelapper og informasjon på utesteder, festivaler og klubbkonsept, samt bruke muligheten til å styrke Helseutvalgets merkevare blant lhbt. Tilstedeværelse på sauna og cruisingsområder er fortsatt meget viktig for Helseutvalget.

Potensialet i Helseutvalgets nye lokaler ble bekreftet i 2011. Til tross for kutt i bevilgning har deltakerantallet økt fra 195 til 281 fra 2010 til 2011. Denne økningen speiler Helseutvalgets ambisjoner og årsakene til flyttingen i 2009. Lokalet blir dessuten brukt til sosiale samlinger og er tilgjengelig for små lhbt-organisasjoner som trenger møteplass og som kollokviareal for sykepleierstudenter fra HiOA som har sin praksis på Helseutvalget.

PROFESJONALISERING GJENNOM SKOLERING

Som et ledende kompetansesenter i homohelse ønsker Helseutvalget å være en rollemodell for hivforebyggende/helsefremmende organisasjoner – også i utlandet. Vi er i så måte opptatt av at det må stilles strengere krav til organisasjoner som får tilskudd til helseforebyggende arbeid blant lhbt. For mange tiltak er per i dag tro/intensjonsbaserte i betydningen at de bygger på antakelser om en problemstilling eller vedtatt paradigme og at tiltakene forhåpentligvis har virkning eller effekt. Tiltak som ikke undergår etterprøvbar evaluering blir frarøvet muligheten til å endres og optimaliseres. Dette går i siste ende ut over brukerne. Helseutvalget er derfor opptatt av at alle våre tiltak skal være forsknings/databaserte og kunne vise til en dokumentert effekt. De siste tre årene har det blitt arbeidet systematisk med å kvalitetssikre organisasjonens helsefremmende prosjekter – samt våre ansatte og frivilliges evne til å arbeide likemannsbasert og helseforebyggende.

I 2009 ble det utarbeidet en obligatorisk modell for skoleringen av frivillige. Frivilligskoleringen er bygget på tre moduler. Skoleringen suppleres også med VIVAT-helgekurs (kompetanse om førstehjelp ved selvmordsfare) og MI-kurs (motiverende samtale) som holdes av Kompetansesenteret for rus i Oslo kommune.

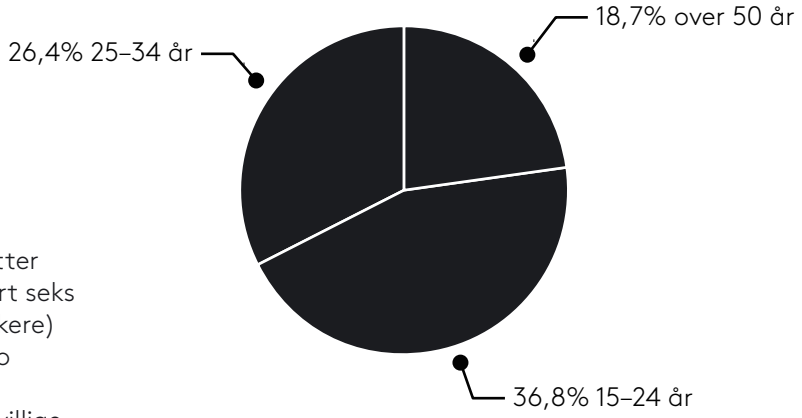

Helseutvalgets gruppe- og seminarvirksomhet i 2011. Deltakere fordelt på alder.

Alle deltakerne blir testet mht. kunnskapskrav etter gjennomført skolering. I 2011 ble det gjennomført seks skoleringsmoduler – hvorav ett MI-kurs (19 deltakere) og ett VIVAT-kurs (15 deltakere) som gikk over to dager. Syv av deltakerne på VIVAT-kurset var fra Ungdomstelefonen. Til sammen har 40 unike frivillige, hvorav 15 helt nye, gjennomført hele eller deler av HUs skolering i 2011. Per desember 2011 består HUs aktive frivillighetsstab av 74 personer. I tillegg kommer kontaktpersoner, kuratorer, modeller og frivillige rundt om i landet som gjør praktisk innsats for HU, som ikke krever skolering.

EVALUERING I PRAKSIS

Alle tiltakene i 2011 er blitt evaluert med utgangspunkt i validerte evalueringsmål. Hensikten med evalueringen er å generere data som kan ligge til grunn for utvikling og forbedring av det eksisterende tilbudet. Til sammen svarte 45,3 prosent av deltakerne (N = 127/281) på Helseutvalgets gruppe- og seminarvirksomhet på et elektronisk spørreskjema. 60,4 prosent av deltakerne var menn, 38,5 prosent kvinner og 1,1 prosent hadde en transeidentitet. Det vil si at kvinnedeltakelsen har økt med over åtte prosentpoeng siden 2010. Gjennomsnittsmål for alder er 15 til 24 år – 36,8 prosent av deltakerne var i denne gruppen, 26,4 prosent 25 til 34 år og 18,7 var over 50 år. Deltakelsen blant de aller yngste har i 2011 som 2010 vært meget høy. Dette er et godt mål på at Helseutvalgets rus- og hivforebyggende arbeid blant de aller yngste har båret frukter. En slik rekruttering hadde ikke vært mulig uten det gode samarbeidet som er etablert mellom LLH/Skeiv Ungdom rundt om i Norge.

7,7 prosent av deltakerne hadde innvandrerbakgrunn (1,1 prosent ikke-vestlig). 62,1 prosent av deltakerne kommer fra Østlandet, 15,6 prosent fra Vestlandet, 6,7 prosent fra Nord-Norge, 4,4 prosent fra Agder/Rogaland og 11,1 prosent fra Trøndelag. En hovedkonklusjon i evalueringen av Helseutvalgets tiltak er at majoriteten brukere er meget godt fornøyd med gruppe- og seminarvirksomheten vår i 2011. 82,2 prosent svarte at de var svært eller meget godt fornøyd med det tiltaket de deltok på. Spesielt gledelig er det at en stor andel rapporterer om bedre evne til å håndtere vanskelige sider ved det å leve sammekjønnsseksuelle liv i etterkant av seminar/gruppevirksomhet.

56 prosent av de mannlige og 58,8 prosent av de kvinnelige deltakerne svarer dessuten at de er blitt flinkere til å håndtere sikrere sex. Dette er en økning på 13,8 prosent blant de kvinnelige deltakerne – noe som er en indikator på at HUs sikrere sex-budskap overfor kvinnene er i ferd med å slå gjennom.

22 prosent av deltakerne svarte eksempelvis at de hadde et høyt/meget høyt alkoholforbruk og 15,8 prosent svarte at de ønsket å drikke mindre. 22,3 prosent av deltakerne svarte at deltakelse på Helseutvalgets tiltak hadde gjort det lettere å drikke mindre alkohol. 20,9 prosent av deltakerne svarte at de brukte narkotiske midler (27 prosent av de mellom 15 og 24 år) og 8,9 prosent svarte at de ønsket å ruse seg mindre på narkotiske stoffer. 18,4 prosent av deltakerne svarte at deltakelse på Helseutvalgets tiltak hadde gjort det lettere å ikke ruse seg på narkotiske stoffer – det betyr at dette tiltaket også virker preventivt på de som, per i dag, ikke bruker noen form for narkotika.

Mange svarer at de også finner det lettere å mestre egne valg etter å ha deltatt på tiltak. 56 prosent av deltakerne rapporterer om å ha fått bedre selvbilde av deltakelse, 45,9 prosent om å ha blitt mer åpne og 52,9 prosent om å ha blitt sikrere på sin egen seksuelle orientering. 93 prosent av deltakere kunne tenke seg å delta på et liknende helseforebyggende seminar/gruppe i regi av HU i framtiden.

HELSEUTVALGET FOR BEDRE HOMOHELSE

NØKKELTALL 2011

2219 chattere tok kontakt med YouChat i 2011. ***19,9*** prosent var under 15 år og ***84,1*** prosent svarte at de kunne tenke seg å chatte med frivillige fra Helseutvalget igjen

I en tremåneders pilotperiode mottok FuckChat ***806*** henvendelser

2 nye helsebrosjyrer med felles uttrykk for MSM og KSK, med egne nettsider

2264 tok livsstiltesten på besafebesexy.no. ***1175*** fikk testsvar på highclass grønt, ***828*** skikkelig case rødt og ***261*** ble hold-it gult

8318 kondombestillinger ble mottat per e-post (Stanset 1. juni p.g.a. av økonomi)

Deltakere på Livsstil&Homoliv-seminar i Oslo

HELSEUTVALGETS VIRKSOMHET 2011

INDIVIDUELL SAMTALE, VEILEDNING OG VEIVISNING

Helseutvalget opplever en nedadgående tendens til at ksk og msm på eget initiativ tar kontakt per e-post, chat/e-dialog og på telefon. Dette skyldes i hovedsak at kondomdistribusjonen via Internett foreløpig blir rutet til gratiskondomer.no. Det er for øvrig Helseutvalgets mål å opprette en mer målrettet kondomdistribusjon. Samtidig er det ikke uvanlig at vi blir kontaktet med samtaletemaer hvor det er knyttet bekymringer til hivtest og egen hivstatus, faktakunnskap om risiko for hiv-smitte/seksuelt overførbare infeksjoner (soi), sikrere sex, psykiske plager og temaer knyttet til skam, åpenhet, identitet samt alkohol- og narkotikaproblematikk. Samtalene medvirker til bevisstgjøring omkring eventuell risikoatferd, men kan også gi bekreftelse på «riktige valg» mht. rus, hiv/soi og identitet. I 2011 gjennomførte Helseutvalget om lag 250 slike veiledningssamtaler. Mange av disse personene ble sluset videre til hensiktsmessige helsetjenester for å helhetlig ivareta de individuelle utfordringene til vedkommende.

GRUPPE- OG SEMINARVIRKSOMHET

Kjernevirksomheten i Helseutvalget er fortsatt grupper og seminarer. Organisasjonene har gode erfaringer med å bruke samtalegrupper som helsefremmende og helseforebyggende virkemiddel. Evaluering av våre tiltak viser at gruppediskusjon med erfaringsutveksling er velegnet til å påvirke atferd, bygge nettverk og styrke åpenhet og identitet, samt øke bevissthet rundt egne valg mht. helse, rus og sikrere sex. Disse styrte gruppesamtalene med fokus på livssituasjons- og helseproblematikk har ringvirkninger langt ut over deltakerne på Helseutvalgets ulike tiltak. Ni av ti svarer at de vil anbefale venner og bekjente å delta på et liknende seminar og Helseutvalgets anbefalninger og metoder er noe deltakerne tar med hjem og diskuterer med andre sammekjønnsseksuelle kvinner og menn. På denne måten blir deltakerne ambassadører for Helseutvalgets råd om sikrere håndtering av kjærlighet, sex, rusproblematikk og helse i de sammekjønnseksuelle miljøene rundt om i Norge.

I 2011 ble det gjennomført 18 grupper og seminarer med til sammen 281 deltakere i regi av Helseutvalget. Dette er vi stolte av på bakgrunn av økonomiske kutt på 700 000 kr. på hivfeltet i forhold til 2010. For hivpositive ble det avholdt to håndteringsseminarer for 10 hivpositive i Oslo og Trondheim (over 6 uker). Det ble gjennomført to helgeseminar og ett gjenforeningsseminar for Late Bloomers-menn (menn som har begynt å leve homo- eller bifilt sent i livet) i 2011 med til sammen 33 deltakere. Det ble også avholdt to Late Bloomers-seminar for kvinner – et ettermiddagsseminar med 20 deltakere og ett helgeseminar i Oslo med 17 deltakere. På Osloseminaret deltok Late Bloomers-kvinner fra hele landet hvorav 3 fra Nord-Norge, 1 fra Trøndelag, 1 fra Rogaland, 7 fra Oslo og de resterende fra Akershus/Østlandsområdet.

Det ble i 2011 avholdt tre rusforebyggende seminarer (Livsstil & Homoliv) i Bergen og Oslo med til sammen 95 deltakere. På seminaret i Bergen deltok ksk og msm fra Rogaland og Hordaland. På seminaret i Oslo kom deltakere fra Nordland, Trøndelag, Hordaland, Rogaland, Hedmark, Oppland, Vestfold, Østfold, Telemark og Akershus. Det siste seminaret ble pga. av stor pågang gjennomført siste helgen i januar 2012. Det ble også avholdt åtte Fuckshopkurs (en svensk designet sikrere sex-modul med fokus på analsex) med 86 deltakere rundt om i landet.

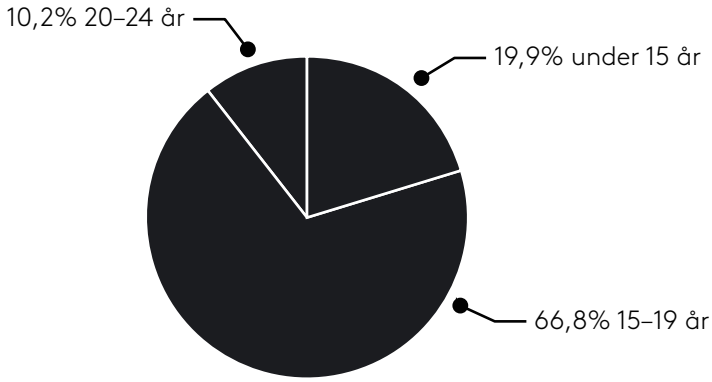

YouChat-brukere i 2011, fordelt på alder.

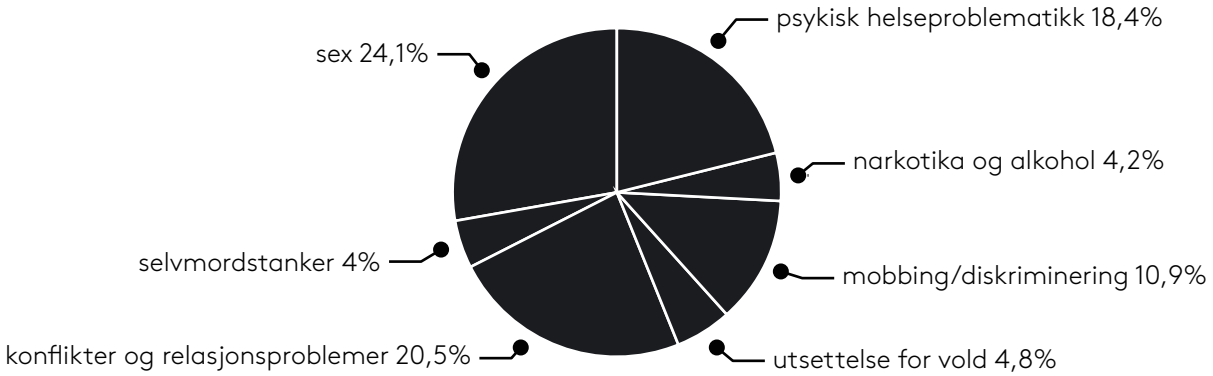

YouChat 2011, temaer.

YouChat er per i dag ansett som Helseutvalgets viktigste tilbud for unge lhbt. Tiltaket (youchat.no) er en chat hvor unge ansatte og frivillige har anonyme samtaler med unge ksk/msm på nettet om alt fra det å være ung og leve som homo, bi, skeiv, transperson eller lesbisk, til sikrere sex, uønsket svangerskap, psykisk uhelse og rus- og voldsproblematikk. Den bemannes av en ansatt og to til fem frivillige hver mandag kl. 17.30–20.30. 2219 chattere tok kontakt i 2011, hvorav 858 samtaler ble gjennomført. YouChatten er dessuten et godt verktøy for å nå de aller yngste. Av brukerne var 19,9 prosent under 15 år, 66,8 prosent mellom 15 og 19 år og 10,2 prosent mellom 20 og 24 år. 36,1 prosent av chatterne var gutter, 62,1 prosent jenter og 1,9 prosent oppga at de hadde en transeidentitet. 39,8 prosent kom fra Østlandet, 26 prosent fra Vestlandet, 13,8 prosent fra Trøndelag, 9,8 prosent Nord-Norge, 8,9 prosent fra Sørlandet og 1,6 prosent fra utlandet. 18,4 prosent av samtalene handlet om psykisk helseproblematikk, 4,2 prosent om narkotika og alkohol, 10,9 prosent om mobbing/diskriminering, 4,8 prosent om utsettelse for vold, 20,5 prosent om konflikter og relasjonsproblemer, 4 prosent om selvmordstanker og 24,1 prosent om sex. I 2011 ble det konstruert et eksternt evalueringsmål som måler brukernes opplevelse av tiltaket. 33 prosent svarte at nysgjerrighet eller lyst til å snakke med noen var grunnen til at de tok kontakt med YouChat. 23,9 prosent svarte at de trengte hjelp til noe og 37,8 prosent svarte at noe i livet deres var vanskelig. 84,7 prosent svarte at de var tilfreds eller svært tilfreds med YouChat-samtalen og 84,1 prosent svarte at de kunne tenke seg å chatte med frivillige fra Helseutvalget igjen. Blant de som svarte at de var svært lite fornøyd skyldtes dette at de hadde opplevd tekniske problemer eller at de ikke hadde oppnådd kontakt pga. lang kø.

Med suksessformelen til YouChat i bagasjen har tiltaket FuckChat etablert seg raskt som en anerkjent lavterskel-toveiskommunikasjon om rus, sex og relasjoner blant lhbt i Norge.

Helseutvalget ønsker derfor å tilspisse FuckChat i 2012, jamfør tilbakemeldinger og brukerevaluering. FuckChat opplever allerede en lignende trafikk som YouChat, selv om sistnevnte har eksistert i tre år, og førstnevnte har vært i sin pilotperiode. I det siste kvartalet i 2011 registrerte Helseutvalget hele 806 henvendelser til FuckChat, hvorav 247 er gjennomførte samtaler. Dette skyldes uten tvil at metodikken fra YouChat er forfinet og at ansatte og skolerte frivillige har utviklet en spisskompetanse på å arbeide oppsøkende og forebyggende på Internettarenaer hvor unge ksk og msm befinner seg – chattekanalene er en unik måte å komme i kontakt med de mest sårbare blant de unge. Fokus i FuckChat er sex, sikrere sex, hiv/soi, abort og

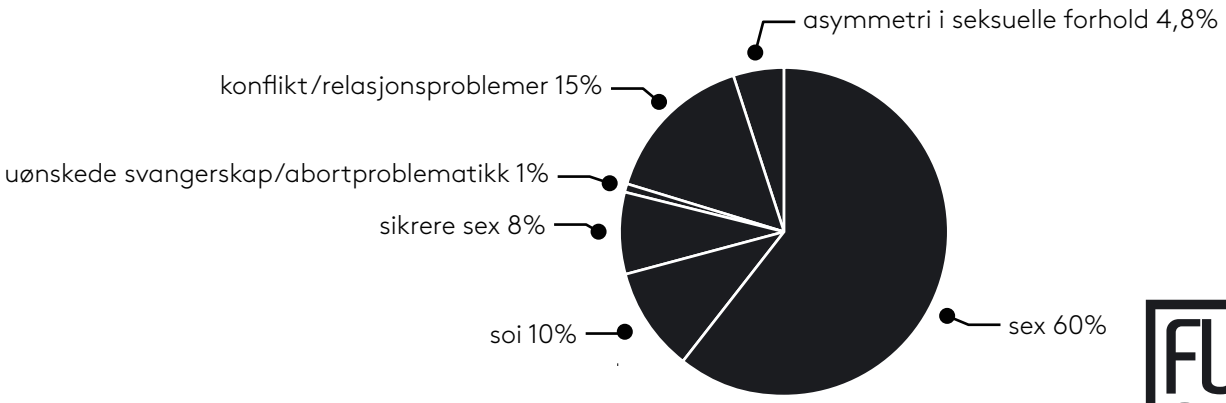

FuckChat 2011, temaer.

seksuelle overgrep, rus, og ofte hvor og hvordan testing av seksuelt overførbare infeksjoner foregår. 68,1 prosent av chatterne var gutter, 29,7 prosent jenter og 2,1 prosent oppga at de hadde en transeidentitet. Omlag 50 prosent befant seg i aldersspennet 15–19 år. 60 prosent av samtalene handlet om sex, 10 prosent om soi, 8 prosent om sikrere sex, 1 prosent om uønskede svangerskap/abortproblematikk, 15 prosent om konflikt/relasjonsproblemer og 4,8 prosent om asymmetri i seksuelle forhold.

42,9 prosent av de som tok kontakt med FuckChat svarte at nysgjerrighet eller lyst til å snakke med noen var grunnen til at de tok kontakt, 33,3 prosent svarte at de trengte hjelp til noe og 23,8 prosent svarte at noe i livet deres var vanskelig. 75,8 prosent svarte at de var tilfreds eller svært tilfreds med samtalen og 66,7 prosent svarte at de kunne tenke seg å chatte med frivillige fra Helseutvalget igjen. Blant de som svarte at de var svært lite fornøyd skyldtes missfornøydheten at de hadde opplevd tekniske problemer eller at de ikke hadde oppnådd kontakt pga. lang kø.

Nytt av året i 2011 var også seminaret Bygg-en-Blogger. Helseutvalgets kommunikasjonsrådgiver gjennomførte en seminarhelg for unge meningsbærere i bloggsfæren med homofil/lesbisk/bifil/skeivt utgangspunkt og tematikk. Formålet var å skape et samlingspunkt for erfarings- og vitenskapskapsbasert kunnskap om deltakernes målgrupper i forhold til rus, miljø og åpenhet blant annet.

Helseutvalget anerkjenner bloggeres autoritet blant, kanskje spesielt unge, lhbt. Utfordringen ligger i at mange av disse lek-kommunikatørene har lite eller ingen reflekterte forhold til journalistiske prinsipper, «vær varsom-kultur» og minoritetshelseforutsetningene til målgruppene sine. Helseutvalget ønsket derfor å tilrettelegge for besittelse av informasjon, refleksjon og kunnskap som hjelper med å tilspisse budskap som er heldig, fremfor det motsatte.

I tillegg var det viktig å tilrettelegge seminaret på en slik måte at bloggerne fikk dele erfaringer og sosiale nettverk samt lære hvordan bli bedre bloggere fordi dette forplanter seg i høyere standard på den helhetlige kommunikasjonen til bloggerne.

For å imøtekomme alle disse tverrfaglige kravene var det viktig at seminarets innhold kom fra flere innfallsvinkler. Således var aktører fra helsefag, praksisfelt, journalistikk, merkevarebygging og sosiale medier på listen over foredragsholdere.

KUNNSKAPSFORMIDLING, TVERRFAGLIG SAMARBEID OG PUBLIKASJONER

Kunnskapsformidling til målgruppene i befolkningen er et av Helseutvalgets viktigste forebyggingsverktøy. For å imøtekomme dette med oppdatert og relevant kunnskap, har organisasjonen samlet og presentert sin praktiske kunnskapsbank i to omfattende brosjyreverk i 2011. En for msm, og en for ksk. Innholdet i begge innebefatter et helhetsperspektiv hva angår spesielle helseutfordringer blant lhbt og dokumentert skjevfordeling.

SEX OG KJÆRLIGHET MELLOM MENN – EN RESSURS TIL BEDRE HELSE

Menn som har sex med menn (MSM) har stort sett de samme helseforutsetningene som alle andre menn i Norge, men på noen få områder har MSM likevel noen særegne utfordringer.

Denne brosjyren er ment å gi deg, uavhengig av hivstatus, kunnskap som gjør det lettere å ta valg som er gode for helsen din. God helse forutsetter også at du involverer deg, tar kontroll over egen situasjon og setter deg inn i de helseutfordringene som du kan være ekstra utsatt for. La oss også klargjøre en viktig ting først. Når vi bruker begrepet «Menn som har sex med menn»

Produksjon av nye brosjyrer for msm og ksk

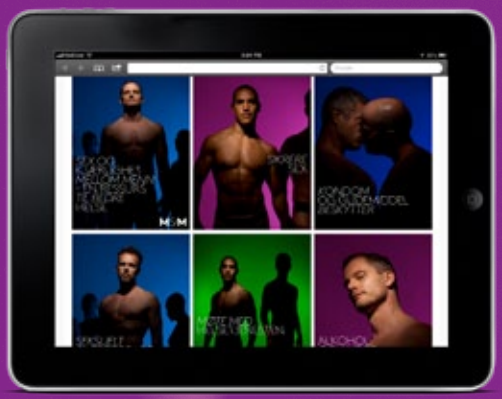

MSM

msm.helseutvalget.no
ksk.helseutvalget.no

K/S/K

INNHOLD

6 SEX OG KJÆRLIGHET MELLOM KVINNER
8 Ny kunnskap/Forebyggingsstrategi
11 Komme ut/Godt og rett sexliv
12 SIKRERE SEX
15 Uønsket graviditet og abort
16 Renligheter/Sikkelapp, kondom og vannbasert glidemiddel
19 Helsecoax
20 SEKSUELT OVERFØRBARE INFEKSJONER
23 Herpes
24 HPV
25 Klamydia/Gonorè
26 Bakterielt vaginose/Soppinfeksjon/Candida
29 Hepatitt A-hepatitt B og C
33 Hiv
34 MØTE MED HELSEVESENET
36 SJEKKPUNKTER
39 Åpenhet hos helsepersonell/ Underlivsundersøkelser/Dårlig rutiner
40 Regelmessig undersøkelse av bryster
43 KVINNER SOM HAR SEX MED KVINNER OG GRAVIDITET
46 ALKOHOL OG ANDRE RUSMIDLER
49 Alkohol og mononitetsstress
49 Alkohol
50 Cannabis/GHB/Amfetamin
52 Crystal Meth/Metamfetamin/Kokain
53 Ketamin/Poppers
55 Tobakk
55 KUNNSKEN Å NAVIGERE
57 HVA ER SKJEVFORDELING
61 HELSEUTVALGET FOR BEDRE HOMOHELSE
63 PEKERE – ALFABETISK

SJEKKLISTE HOS FASTLEGE/TESTESTED

SJEKK-PUNKTER

SIKRERE SEX

Sikrere sex reduserer risikoen for overføring av hiv og andre seksuelt overførbare infeksjoner (SOI). Sikrere sex er ikke 100 prosent sikkert, men en god måte å ivareta egen og andres helse på, uavhengig av hivstatus.

Hva som er sikrere sex blant menn som har sex med menn, varierer med hvilken SOI og hvilken seksprakis det er snakk om, men de fleste metodene er likevel generelle og en god bagasje for et sunt sexliv.

HIV OG MENN SOM HAR SEX MED MENN

Et viktig sykdomsforebyggende virkemiddel, både for personlig og kollektiv helse, er at vi tester oss regelmessig for hiv og andre seksuelt overførbare infeksjoner. Har du mange sexpartnere, kan du vurdere å teste deg oftere enn én gang i året.

Ved seksuell kontakt kan hiv overføres når virus fra en persons sæd eller blod kommer inn i en annens blodbanen. De fleste menn som har sex med menn (MSM) som har hiv, har fått det som følge av analt samleie uten kondom. Smitte kan også skje ved oralsex, men dette er langt sjeldnere. Hiv angriper immunforsvaret, noe som gjør at dette svekkes og gjør deg utsatt for andre infeksjoner. Noen av disse kan være livstruende hvis de forblir ubehandlet. Du får ikke hiv ved vanlig kroppskontakt eller ved å kysse.

Alkohol og andre rusmidler kan svekke immunforsvaret og senke terskelen for usikker sex. Amfetamin, metamfetamin, poppers, kokain og ketamin gjør deg også mindre sensitiv for smerte.

SJEKK-PUNKTER

SJEKKLISTE HOS FASTLEGE/TESTESTED

Husk å sjekke kjønnsorganene, endetarmåpningen og halsregionen når du tester deg for gonorè.

Symptomer, forebygging og behandling
Ofte gir gonoreinfeksjoner symptomer som svie ved tissing og utflod fra vagina samt smerter og/eller utflod fra anus. Kvinner er oftere mer symptomfrie enn menn. Ved gonorè i halsen vil om lag fire av ti ha symptomer som ligner en vanlig halsinfeksjon. Infeksjonen behandles med antibiotika. Sikkelapp ved oralsex beskytter mot gonorè.

BAKTERIELL VAGINOSE
Bakterielt vaginose er en vanlig sigdekatarr som skyldes reduksjon av melkesyrebakterier som naturlig finnes i sigeden. Bakterielt vaginose kan overføres seksuelt, men regnes ikke til de klassiske seksuelt overførbare infeksjonene fordi den også kan oppstå av seg selv. Flere studier antyder at bakterielt vaginose er mer utbredt blant homoseksuelt enn heteroseksuelt praktiserende kvinner.

Smitteoverføring blant kvinner som har sex med kvinner
Bakterielt vaginose kan overføres ved seksuell kontakt mellom kvinner, men det råder usikkerhet om hvordan infeksjonen overføres seksuelt.

Symptomer, forebygging og behandling
Det vanligste symptomet på bakterielt vaginose er illeluktende utflod. Ofte kan utfloden være tynn og gråaktig og behandles effektivt med antibiotika. Det er mulig at bakterielt vaginose overføres ved dypt penetrerende sex. Hvis dette medfører risikofaktorer, vil bruk av latekshansker ved finger- og håndsex (fisting) samt bruk av kondom på sekskatsy gi beskyttelse.

SOPPINFEKSJON/CANDIDA
Mange kvinner rammes av en soppinfeksjon i underlivet i løpet av sin levetid.

Smitteoverføring blant kvinner som har sex med kvinner
Soppinfeksjoner er ikke klassifisert som en seksuelt overførbar infeksjon, og det råder faglig uenighet om dette kan overføres ved sex mellom kvinner.

K/S/K 26

I prosessen var det viktig å skape to likestilte brosjyrer hva gjelder konsept, design, fotobruk og helhetlig uttrykk for å understreke at målgruppene blir sidestilt med hverandre. Det faglige innholdet er dog naturligvis noe annerledes. Valg av grafisk- og fotografisk uttrykk er veloverveid med bakgrunn i markedsføringslitteratur, erfaring, kunnskap og tilbakemeldinger fra publikum. Et uavhengig, eksternt markedsføringsbyrå gjennomførte dessuten to fokusgrupper som fikk gi tilbakemelding på prøvetrykk av brosjyrene og de faglige aspektene i brosjyrene ble også gjennomgått av anerkjente eksperter på de ulike områdene.

Brosjyrene skal distribueres over hele landet, til enkeltpersoner, relevante organisasjoner, legekontorer og helsestasjoner. De er også tilgjengelig i søkbare versjoner på Internett (ksk.helseutvalget.no og msm.helseutvalget.no).

Det er viktig for Helseutvalgets suksess å samarbeide med andre. Helseutvalget har lange og fruktbare samarbeid med toneangivende organisasjoner og mennesker i helse- og sosialsektoren, utelivs- og gråsonearenaene samt kultur- og idrettsarrangement. Noen eksempler er Helsedirektoratet, Olafiaklinikken, Folkehelseinstituttet, Smittevernoverlegen i Oslo, Aksept, LLH, Skeiv Ungdom, Skeiv Verden, Homonettverket i Arbeiderpartiet, GayGalla, Rabalder, Skeive Ski, Skeive Dager, Bamseklubben, Ullevål Universitetssykehus, St. Olavs Hospital, Høgskolen i Oslo og Akershus, Hercules Sauna, London Pub, So, Elsker, Oslo Queer Festival, Scandinavian leathermen (SLM), Smia, Kunnskapssenteret og Café Fincken.

Helseutvalget er alltid åpne for erfaringsutveksling og nye samarbeidsforhold hvor dette er fordelaktig. Nye samarbeidsavtaler i 2011 er inngått med byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester i Oslo kommune, LHBT-senteret, Av-og-til (Nasjonal alkovettorganisasjon), Nadheim (Senter for kvinner og menn med prostitusjonserfaring), Prosenteret (Nasjonalt kompetansesenter for prostitusjon), Kjøp av seksuelle tjenester (KAST) og AKAN (Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk). Helseutvalget igangsatte også samtaler om samarbeid med Kreftforeningen og Helsedirektoratet i forhold til anti røyke-tiltak på Skeive Dager i Oslo, men dette ble forpurret fordi tobakksprodusent Phillip Morris hadde stand på den samme festivalen. Helseutvalget ønsker å gjenoppta samtaler med Kreftforeningen på et senere tidspunkt.

GAY KIDS – LEVEKÅRSPROSJEKT FORKLEDD SOM KUNSTUTSTILLING

I 2008 utarbeidet og lanserte Helseutvalget i samarbeid med kunstneren/fotografen Lill-Ann Chepstow-Lusty og Kulturhistorisk museum, bok- og utstillingsprosjektet Gay Kids. Gay Kids, som er gitt ut på Abstrakt forlag, er en gjennomillustrert fagbok som skal legge grunnlag for trygghet, toleranse og respekt hos barn og voksne – uansett seksuell orientering. Boken, utstillingen og det medfølgende pedagogiske opplegget vil også kunne bidra til å gi mange barn og ungdom en viktig opplevelse av å bli sett og respektert og dermed høste positive sosiale opplevelser som forplanter seg videre i livet. Gay Kids er et viktig intervensjonsverktøy når det gjelder lesbiske, skeive og homofiles helse og livssituasjon i formative barne- og ungdomsår. Sponsorer og samarbeidspartnere i Gay Kids-prosjektet er Fritt ord, Kulturhistorisk museum, Barne- og likestillingsdepartementet, Utdanningsdirektoratet, Unicef Norge, Frie fotografers forbund og Institusjonsfotografers forening, for å nevne noen.

I 2011 har Gay Kids-utstillingen og konseptet fått egne ben å gå på. Utstillingen har besøkt museer i Vadsø, Vardø, Sør-Varanger, Bardufoss, Finnsnes og Akershus. På flere av disse stedene er utstillingen blitt kombinert med foredrag om kunstprosjektet og besøk av lokale skoleklasser som har deltatt i det pedagogiske opplegget. Gay Kids har opplevd betydelig interesse fra lokalpresse i områdene prosjektet har besøkt, i tillegg til en meget fordelaktig omtale i bransjebladet Museumsnytt (nr. 5, 2011). Hvert museum/utstillingssted har stått for utgifter knyttet til frakt, markedsføring, opp- og nedheng og kurator. Turnéplanen for Gay Kids i 2012 er allerede nesten fullbooket.

Gay Kids på turné i Nord-Norge

Foto: Cecilie Johansen

GAY KIDS

HVASKJERNÅ.NO – HELSE- OG HIVFOREBYGGENDE WEBRESSURS FOR HIVPOSITIVE MSM

Hvaskjernå.no er et nettsted hvis formål er å gi nøktern faktakunnskap om hiv samt hvordan det er å leve med hiv – og har dessuten et e-dialogverktøy slik at hiv-positive kan chatte anonymt med en hivpositiv ansatt i Helseutvalget. Via hvaskjernå.no formidles også «Buddykontakt» for nydiagnostiserte som ønsker en samtalepartner med samme hivstatus.

I 2011 ble viktige deler av nettsiden oversatt til portugisisk, engelsk og fransk. Det ble også rekruttert to nye hivpositive «Buddys» som kan, på et likemannsbasert grunnlag treffe nysmittede i en sårbar situasjon for å formidle kunnskap om hva som skjer etter en hivdiagnose. Dette tilbudet har vært benyttet av Olafiaklinikken i 2011.

BESAFEBESEXY.NO – LIVSSTILTEST MED UMIDDELBAR TILBAKEMELDING

Be Safe Be Sexy er et intervensjonsverktøy som fungerer som en reality-check for målgruppen på rusvaner og sikrere sex. I tillegg er besafebesexy.no en nettside med informasjon om hvor man kan teste seg, få tilsendt gratis kondomer samt bestille tilgjengelig brosjyremateriell om rusproblematikk og seksuelt overførbare infeksjoner. I 2011 hadde Be Safe Be Sexy 5727 unike besøkende, 2264 av disse tok livsstiltesten (1175 fikk testsvar grønt, 828 rødt og 261 gult).

Testen inngår også som et intervensjonsverktøy og samtalestarter når Helseutvalget deltar på festivaler og andre sosiale arenaer. Fokuset for Be Safe Be Sexy i 2011 har vært mer rettet mot utelivsarenaen enn Internett. Dette har medført at færre har tatt livsstiltesten i 2011 enn i 2010. Det er etablert samarbeid med liknende tiltak finansiert av Helsedirektoratet som av-og-til-prat og AKAN for å utveksle erfaringer for å utvikle prosjektet videre.

SUPPLERT UTELIV

Internett er blitt en toneangivende, sosial arena for ksk og msm – og en effektiv plattform å arbeide helse- og hivforebyggende på. Samtidig er det viktig at HU fortsetter å ta i bruk tradisjonelle arenaer i sitt arbeid. Fra og med høsten 2011 var Helseutvalget en mer synlig aktør på utelivsarenaene for ksk og msm enn det foregående året, spesielt i Oslo. Frivillige sammen med ansatte har vært til stede og jobbet oppsøkende på utesteder (puber/kafeer/nattklubber), SLM, festivaler, klubbkonsept og andre sosiale arrangement. I tillegg har HUs utelivspatrulje også vært i dialog med ledelsen på viktige utesteder for ksk/msm om ulike helsefremmende tiltak og om viktige rus- og hiv/soi-utfordringer for målgruppen. På London Pub har det vært ukentlig utdeling av kondomer og glid gjennom kondomdispenser i begge etasjer, samt utdeling av vann til gjester ved stengetid. På utstedet Elsker har det høsten 2011 vært utdeling av kondompakker ved ankomst til show onsdager til fredager. Her har kondompakker også vært tilgjengelig i baren og vann fra HU har også her blitt delt ut av dørvaktene. På baren SO, for kvinner

Yngve Emil Marcussen og Rolf Angeltvedt på GayGalla 2011

som har sex med kvinner, har pakker med kondom, glid og slikkelapper også vært tilgjengelig i baren og når gjestene har forlatt utestedet. I 2012 vil dette bli supplert med nye helsebrosjyrer for ksk og msm. Café Fincken i Bergen har også egen kondomdispenser som eier Steinar Aagesen har tatt ansvar for i 2011.

Januar 2011 var HU representert på GayGalla med prosjektet Homoradio (homoradio.no) og ved utdeling av Be Safe Be Sexy-pakker/røde sløyfer til alle medvirkende og gjester. En monolog om Helseutvalgets historie og arbeidsområder ble også gjennomført av skuespiller Henriette Lien på scenen under showet. Gjennom hele 2011 har Helseutvalget bidratt med premier og sikrere sex-info på bingoen på London pub. Helseutvalget har også vært til stede på Hercules sauna ved flere anledninger.

HU har høsten 2011 vært til stede tre ganger på G-Club på Latter (og delt ut til sammen 1250 pakker med kondomer og glid), i avgangshallen ved Pink Cruise (Stena Line) hvor til sammen 700 pakker med slikkelapper og kondomer ble delt ut (kondomer/slikkelapper var dessuten tilgjengelig ombord i båten, på Club Fire (The Villa) hvor 350 kondompakker ble utdelt til gjester ved ankomst og 300 kondompakker på Ett Glass og London Pub på Verdens Aidsdag.

UNDERVISNINGSPAKKE I HOMOHELSE FOR SYKEPLEIESTUDENTER

Siden 2006 har Helseutvalget samarbeidet med Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) om undervisning og veiledning av sykepleierstudenter på 2-året i bachelorutdanningens prosjektorienterte praksis. I 2011 har tre grupper sykepleiere (til sammen 32 studenter), hatt åtte ukers praksistid med tre timers ukentlig forelesning og veiledning i HUs lokaler.

Skolering av gruppeledere til Fuckshop

Utdeling av kondomer
på G-Club på Latter

Deltakere på Livsstil&Homoliv-seminar i Bergen

I 2011 har helsefremmende tiltak overfor lhbt med røykevaner stått i fokus for praksisgruppene. Sentralt i undervisningspakken står veiledningsansvar i forbindelse med studentenes ulike prosjektoppgaver om homohelse. Faglig og administrativ leder Rolf Martin Angeltvedt har dessuten avholdt én fellesforelesning for alle bachelorstudentene på kullet (2-året) om skjevfordeling i helse på sykepleierutdanningen på HiOA.

PÅGÅENDE FORSKNINGSPROSJEKT

I 2011 har Helseutvalget i samarbeid med Folkehelseinstituttet, Helsedirektoratet og Kunnskapssenteret ferdigstilt den norske delrapporten av EMIS-undersøkelsen om sex og rusvaner til msm som befinner seg på Internettarenaen.

EKSTERN UNDERVISNING OG FORELESNINGER

Bera Ulstein Moseng, 10. mars: Praktisk forebyggende hiv-arbeid, Smittevernkonferanse hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Rolf Martin Angeltvedt, 28. april: «Kan erfaringer fra forebygging av smittsomme sykdommer brukes i arbeidet med de ikke-smittsomme?», Litteraturhuset/FORUT

Bera Ulstein Moseng, 6. juni: Pedagogisk opplegg tilhørende Gay Kids, Midt-Troms museum, avdeling Bardufoss (4 forelesninger for 4 skoleklasser i 8 klassetrinn)

Rolf Martin Angeltvedt, 4. oktober: «Homofili og helse», Høgskolen i Oslo og Akershus

Bera Ulstein Moseng, 16. oktober: «Sexual Desire and Sex Risk Behaviour among HIV-Positive Men Who Have Sex with Men», NACS 33s conference i Oslo

Rolf Martin Angeltvedt og Pia Kahn, 25. november: Utvikling av pedagogisk opplegg for prosjektorganiserte praksisstudier, Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA)

Deltakere på Livsstil&Homoliv-seminar i Oslo

Kristen Vegge, Rolf Angeltvedt og Bera Moseng på høring hos Helse- og omsorgskomiteen på Stortinget

Gruppeledere i Fuckshop

HØRINGSUTTALELSER OG DELTAKELSE I UTVALG OG REFERANSEGRUPPER

Helseutvalget har i 2011 deltatt i en rekke nasjonale, så vel som internasjonale utvalg og referansegrupper:

Faglig og administrativ leder Angeltvedt har sittet i Folkehelseinstituttets SOI-nettverk.

Faglig og administrativ leder Angeltvedt har sittet i Regjeringens Nasjonale Aidsråd.

Faglig og administrativ leder Angeltvedt har sittet på vegne av Helseutvalget som rådsmedlem i LHBT-senterets rådutvalg.

Helseutvalget har deltatt med faglig og administrativ leder, så langt det har latt seg gjøre i aidsdagkomiteen. Helseutvalget deltok også med tre ansatte på Verdens Aidsdag.

Faglig og administrativ leder deltok med innlegg på Aksepts organisasjonsutviklingsseminar med innspill på hva Helseutvalget mener Aksept bør fokusere på i årene som kommer.

Høringsuttalelse til Oslo kommune om kommunens planlagte hivplan.

Høringsuttalelse til Syseutvalget om § 237 og § 238 i straffeloven.

Merknader til statsbudsjettet til Helse- og omsorgskomiteen.

Merknader til statsbudsjettet til Familie- og kulturkomiteen.

MILJØARBEID – EKSKLUSIVE GRUPPER (SEMINARER FOR KSK OG MSM: SE OVENFOR)

Helseutvalget har i 2011 delt ut 125 000 kondomer og 108 000 glidpakninger på arenaer rundt om i Norge hvor msm møtes. I tillegg har vi mottatt 8318 kondombestillinger per e-post. Dette er en halvering fra 2010 som skyldes at utsendelsesordningen i sin daværende form ble avviklet fordi tjenesten ble tatt i bruk av veldig mange «andre enn lhbt». Dette ble en betydelig økonomisk bør for organisasjonen, som i siste ende gikk ut over målgruppene tilbudet opprinnelig var ment for.

Tjenesten vil i 2012 forhåpentligvis bli erstattet av en applikasjon til smarttelefon, lesebrett og datamaskin. Fra og med høsten 2008 distribuerer Helseutvalget også gratis kondomer, glid og slikkelapper til kvinner. I 2011 distribuerte Helseutvalget mer enn 6700 slikkelapper til kvinner på ulike arrangementer og miljøtiltak.

Helseutvalget var tungt inne på Skeive dager i Oslo 2011. Det ble jobbet oppsøkende og raidet kontinuerlig under hele festivalen med livstilstesten Be Safe Be Sexy og delt ut drøyt 6000 «safety»-pakker med kondomer, slikkelapper og glid.

Helseutvalget ved Rolf Martin Angeltvedt og Bera Ulstein Moseng holdt appeller på London pub og i Oslo Domkirke under Verdens Aidsdag den 1. desember.

Helseutvalget deltok også under Skeive Dager i Kristiansand, på Skeive Ski og sendte kondompakker til skeive festivaler i Molde, Sarpsborg og Stavanger.

Deltakere på Blogg-seminar med meningsbryting for lhbt som blogger med skeiv vri

MØTER, SAMARBEIDSAKTIVITETER OG DELTAKELSER PÅ KONFERANSER

Helseutvalget ved Rolf Martin Angeltvedt, Bera Ulstein Moseng og Magnus Bettum hadde møte med storfraksjonen (AP, SV og SP) i Helse- og omsorgskomiteen i anledning årets statsbudsjett.

Helseutvalget ved Rolf Martin Angeltvedt og styreleder Kristen Vegge har deltatt i en rekke møter med Helsedirektoratet for å løse underskuddsituasjonen i organisasjonen.

Helseutvalget ved Rolf Martin Angeltvedt, Marte Skogtrø og Anders Telle Hole møtte storfraksjonen (AP, SV og SP) i Familie- og kulturkomiteen på Stortinget.

Helseutvalget ved Rolf Martin Angeltvedt deltok på LHBT-senterets rundebordskonferanse i forbindelse med BLDs evaluering av LHBT-planen.

Helseutvalget ved Magnus Bettum deltok på rundebordskonferanse om LHBT-senterets strategier og fremdrift.

Helseutvalget ved Magnus Bettum og Rolf Martin Angeltvedt har hatt et møte med Seksjonsoverlege Richard Olaussen i blodbanken ved OUS om lhbt og blodgivning.

Deltakelse på seminaret «Challenges in HIV/AIDS Prevention: Experiences from Russia and Norway» i regi av NIBR.

Helseutvalget ved Walter Heidkampf skolerte frivillige fra Ungdomstelefon i hiv- og soi-problematikk i september 2011. 13 personer deltok.

Helseutvalget ved Walter Heidkampf skolerte 28 LLH-medlemmer på LLHs landsmøte i oktober 2011 med egen Fuckshop om hiv-, soi- og sikrere sex.

Helseutvalget ved Rolf Martin Angeltvedt, Kristen Vegge og Bera Ulstein Moseng gjennomførte en høringsuttalelse for Helse- og omsorgskomiteen.

Helseutvalget ved Bera Ulstein Moseng og Magnus Andersen Bettum gjennomførte en høringsuttalelse for Familie- og kulturkomiteen.

Helseutvalget ved Walter Heidkampf skolerte 8 deltakere på Oslo Queer Festival i september. Hiv-, soi- og sikrere sex var temaene. Frivillige fra HU deltok også med egen stand og kondomer/glid og slikkelapper.

Helseutvalget ved Walter Heidkampf holdt forelesning om hiv-, soi- og sikrere sex på UgleZ (lhbt-studentforening) i Bergen.

Helseutvalget ved Walter Heidkampf foreleste på Trondheim studentfestival om hivpositives levekår i februar 2011.

Helseutvalget ved Bera Ulstein Moseng foreleste for helsepersonell fra Arkhangelsk i Russland om hivforebyggingsmetoder blant msm i Norge.

Helseutvalget ved Bera Ulstein Moseng deltok i det nasjonale hiv- og aidsrådet 13. mai i Helse- og omsorgsdepartementet.

Helseutvalget ved Rolf Martin Angeltvedt har deltatt på enkelte møter i Aidsnett.

Helseutvalget ved Rolf Martin Angeltvedt og Bera U. Moseng har hatt to møter med Smittevernoverlegen i Oslo i forbindelse med ny handlingsplan.

Helseutvalget ved Walter Heidkampf og Rolf Martin Angeltvedt deltok på informasjonsmøte om grupper for hivpositive ved Lærings- og mestringssenteret ved OUS.

Møte med Sanofi Pasteur fra MSD Norge AS om HPV-vaksiner for menn og gutter.

Vertskap for Nordisk Møte i Oslo.

Deltakelse på FEMP2011 i Stockholm.

Deltakelse på CHAPS i Manchester.

Prosjektleder Walter Heidkampf blir intervjuet av programmet Trekant i Nrk

HELSEUTVALGET I MEDIA

Hpv-vaksine også mot analkreft (Sykepleien, 05. januar)
Er det greit å kalle noen «jævla homo»? (Østhavet, februar)
Kunsten å endre kurs (Gaysir, 04. februar)
Vil ha nytt tilbud for HIV-testing (Nrk Østlandssendingen, 07. mars)
Vil la homser gi blod (Blikk, 23. mars)
Skeiv utstilling gjorde inntrykk (Finnmarken, 30. mars)
Pust liv i Grorud (Aftenposten, 29. mars)
Bedre vaner med humor (Blikk, 05. april)
Ønsker tett oppfølging (Blikk, 11. april)
Hva skal LLH jobbe med (Blikk, mai)
Fortsetter YouChat (Blikk, 12. mai)
Stort underskudd i Helseutvalget (Blikk, 18. mai)
Ømtålig tema (Nordlys, 07. juni)
Slutt på kondomer i posten (Blikk, 09. juni)
Blod til besvær (Dagsavisen nye meninger + Verdidebatt, 14. juni)
Ingen kampsak å få gi blod (Bioingeniøren, juni/juli)
Ber om sexklager (Aftenposten, 01. juli)
Lesbisk helse rykker stadig fremover i køen (Gaysir, 02. september)
Vil tillate homofile å gi blod (Nrk HF&L, 08. september)
Verbal prevensjon (VG, 20. september)
Bekymrer oss ikke (Blikk, 06. oktober)
Oslos Oase (Dagbladet Magasinet, 10. oktober)
Bygg en blogger (Gaysir, 20. oktober)
Håp om vaksine (Blikk, 01. november)
Aids i medisinenes tid (VG, 30. november)
Sentrale utfordringer i det hivforebyggende arbeidet (Gaysir, 01. desember)
Hva er de viktigste kampene mot hiv (Blikk, desember)
30 år med hiv (Blikk, 01. desember)
Jeg er min egen fiende (VG, 01. desember)
Flere smittes av hiv (Nrk Østlandssendingen, Alltid nyheter, Nyhetslunsj – nett og radio, 01. desember)
Gay Kids – kule barn som også finnes (Museumsnytt nr. 05, 2011)

BEKJENTGJØRING GJENNOM ANNONSERING

Helseutvalget har også brukt annonseflater til å reklamere for tiltak, tilbud, nettsider og deltakelse i spørreundersøkelser på gaysir.no, blikk.no, Blikk magasin, Natt&Dag, PlanB, SLMs medlemsblad, Bamseklubbens medlemsblad, skybyen.no og diverse blogger. Reklame for tiltak, tilbud og nye brosjyrer har også blitt frontet i form plakater, grafikk til kondom/glid-pakker og oppmøte av frivillige på utelivs- og gråsonearenaene.

NETTMØTE

Lansering av Fuckchat på Gaysir 11. oktober 2011

SKEIVE *DAGER* 2011

Stand på Skeive Dager i Oslo i 2011

Helseutvalget for Homofile
Resultatregnskap
pr. 31.12.2011

		Total 2011	Total 2010
Inntekter			
Innbetalt til Fagkonferansen 7357		0	101 180
Tilskudd Gay Kids		0	30 000
Driftstilskudd Helsedirektorat		5 608 500	6 080 500
Reisetilskudd			4 283
Tilskudd Oslo Kommune		165 000	0
Tilskudd fra BLD			50 000
Tilskudd Ungdoms og familie		120 000	
Tilskudd fra Høgskolen i Oslo		70 000	
Sum tilskudd	1	**5 963 500**	**6 265 963**
Kondomer og Glidemiddel		140 854	419 136
Forskning, evaluering og studieturer		146 607	156 833
Lavterskelsamtale- og hivtesttilbud		165 570	62 644
Fuckshop for menn som har sex med menn		145 451	129 602
Fagkonferansen HIV10		0	595 579
Internett, hjemmesider		139 659	89 533
Latebloomers		65 116	118 216
Miljøtiltak		281 137	285 351
Homonettverket		0	92 732
Samtalegrupper og mestringsseminar		128 252	253 163
Hva skjer nå, Buddy chat/samtaler		0	90 437
Kunnskapsformidling; Brosjyrer, m.m.		0	45 169
Annonsering- og kampanjebudsjett		216 076	248 312
Frivilligkostnader; Modulbasert		224 212	240 055
Sikrere sex chat for msm		12 235	185 776
Brosjyreoppdatering		212 662	92 500
Chaps, Nordisk møte, Femp11		29 244	0
Driftskostnader knyttet til hivprosjekter		327 877	65 968
Gaykids		0	44 092
HIV forebyggende		**2 234 952**	**3 215 097**
You Chat		620 567	545 550
Besafebesexy		495 782	557 592
Livsstil og homoliv		487 862	526 467
Helseutvalget.no (e-dialog)		58 997	0
Bloggparaply		225 787	0
Rusforebyggende		**1 888 995**	**1 629 609**
Helseseminar, sex mellom kvinner		5 414	209 904
Late bloomers-seminar for kvinner		90 128	
Miljøbas.lavterskeltilbud for jenter		132	0
Sikrere sex chat for unge kvinner24 år		111 332	
Lønnskostnader		0	40 000
Helse for kvinner		**207 006**	**249 904**
Prosjektkostnader		**4 330 953**	**5 094 610**
Lønn ansatte		2 294 958	2 445 189
Utbetalte feriepenger		251 857	240 854
Diverse lønn		34 500	24 000
Motkonto Diverse lønn		-1 943 997	-2 121 024
Trening		8 503	19 101
Arbeidsgiveravgift		372 658	390 222
Påløpt arbeidsgiveravgift av feriepenger		-2 470	-631
Personalforsikring		8 020	20 216
Reiseforsikring		7 470	7 615
Påløpne feriepenger		-17 516	-1 812
Refusjon av sykepenger		-27 450	-45 294
Avs refusjon		-76 000	0
Kantinekostnader		26 484	37 080
Kildevann		9 299	9 824
Bedriftshelsetjeneste		4 800	4 000
OTP		47 104	37 952
Overtidsmat		1 054	0
Interne tilstelninger		0	3 342
Sivilarbeider		0	18 500

Helseutvalget for Homofile
Resultatregnskap
pr. 31.12.2011

Kurs/Seminarer		10 355	28 927
Stillingsannonser		0	14 875
Personalkostnader		**1 009 629**	**1 132 937**
Elektrisitet		10 780	2 936
Husleie		546 292	654 476
Overføring kostnad til prosjekter		-734 506	-644 565
Felleskostnader		121 800	43 736
Renhold		68 615	58 617
Kontorutstyr		0	28 622
Alarm		8 125	4 501
Lokalkostnader		**21 106**	**148 323**
Driftskostnader		**289 937**	**291 161**
Momskompensasjon		**-240 409**	
Reiser, info, løpende		**17 223**	**79 426**
Finansinntekter		-243	-433
Finanskostnader		49 155	45 216
Netto finans		**48 912**	**44 783**
Årsresultat underskudd			**-525 278**
Årsresultat overskudd	3	**486 149**	

Kristen Vesse
Styreleder

Rolf Angelbrodl
Daglig leder

Helseutvalget for homofile
Balanse pr. 31.12.2011

	Note	2011		2010
Eiendeler				
Inventar		115 939		169 829
Maskiner og utstyr		26 398		39 596
Sum driftsmidler		**142 337**	**0**	**209 425**
Personallån		37 447		33 613
Forskuddsbetalte kostnader		2 893		10 451
Momskompensasjon for 2010		0		177 384
Inntekter ikke mottatt		241 000		
Bankinnskudd	2	93 242		112 030
Sum omløpsmidler		**374 582**		**333 478**
Årets underskudd		0		525 274
Sum overføring				**525 274**
Sum eiendeler		**516 919**		**542 903**
Egenkapital				
Tidligere års resultat		-741 571		-216 298
Årets resultat	3	486 150		-525 274
Sum opptjent egenkapital		**-255 421**		**-741 572**
Gjeld				
Kassekreditt bank		311 423		291 143
Leverandørgjeld		33 157		516 007
Forskuddstrekk		93 219		110 820
Skyldig andre trekk		2 016		2 504
Skyldig arbeidsgiveravgift		65 142		76 632
Påløpt arbeidsgiveravg. av feriepenger		33 042		35 512
Feriepenger		234 341		251 857
Sum kortsiktig gjeld		**772 340**		**1 284 475**
Sum egenkapital og gjeld		**516 919**		**542 903**

Kristen Vesse
(Styrets leder)

Ref Aspelhaug
Dagl. leder

Christiania Revision

Statsautoriserte Revisorer
MEDLEMMER AV DEN NORSKE REVISORFORENING

Til organisasjonen Helseutvalget for bedre Homohelse

Revisjonsberetning for 2011

Uttalelse om årsregnskapet
Vi har revidert årsregnskapet for Helseutvalget for bedre Homohelse, som består av balanse per 31. desember 2011, resultatregnskap som viser et overskudd kr 486.150,- samt noter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen.

Styret og ledelsens ansvar for årsregnskapet
Styret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter
Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder internasjonale revisjonsstandarder vedtatt av International Auditing and Assurance Standards Board. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.
En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.
Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon
Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til Helseutvalget for bedre Homohelse per 31. desember 2011 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Presisering
Organisasjonen har i regnskapsåret 2011 et overskudd 486.150, men det er også i 2011 slik at selskapets kortsiktige gjeld per 31/12 oversteg dets samlede eiendeler med 255.421,-. Dette viser at det fremdeles foreligger en usikkerhet om organisasjonens evne til fortsatt drift, men resultatet er vesentlig bedre enn i fjor. Dette forholdet har ingen betydning for vår konklusjon om regnskapet.

Uttalelse om øvrige forhold
Konklusjon om registrering og dokumentasjon
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foreningens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, den 1. februar 2012

Hanne Cathrine Strømberg
statsautorisert revisor

DRAMMENSVN.126 A – 0277 OSLO – TELEFON: 24 11 41 20 – TELEFAX: 24 11 41 21

ASTRID GOLF Rev.nr. 962432409
HANNE-KATRIN UVHOLT Rev.nr. 962451535
HILDE MATHISEN SLETTEBERG Rev.nr. 962460062
HANNE CATHRINE STRØMBERG Rev.nr. 962461689

SIKKERE SEX
GOD SOMMER

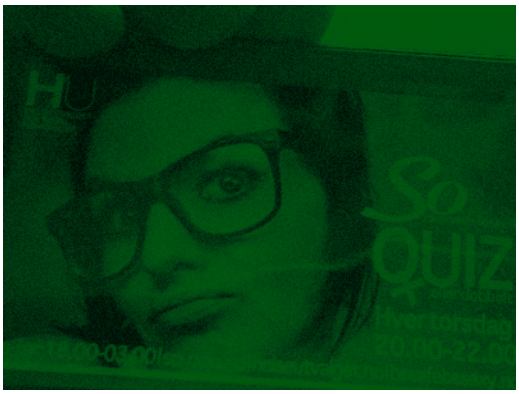
HU
So
QUIZ

"VÆR FJONG, BRUK DONG!"
GAYGALLA
HU

GOD TUR HJEM
(... eller dit du skal)
HU

HU
HELSEUTVALGET FOR BEDRE HOMOHELSE

SAFER
SEXY

HELSEUTVALGET
FOR BEDRE
HOMOHELSE

GAY & LESBIAN HEALTH NORWAY
Besøk: Skippergata 23, 0154 Oslo
Post: Postboks 1004 Sentrum, 0104 Oslo
+47 23 35 72 00
post@helseutvalget.no
www.helseutvalget.no

Youchat.no
Fuckchat.no
Hvaskjernå.no
Gaykids.no
Besafebesexy.no
msm.helseutvalget.no
ksk.helseutvalget.no